

5. Luut ja nivelet muodostavat elimistön tukirangan

aivot	Elin, joka ohjaa elimistön toimintaa, ajattelua, muistia ja oppimista.
aukile	Aukko sikiön ja lapsen kallossa, jossa kallon luut eivät ole vielä luutuneet toisiinsa kiinni. Aukileen ansiosta aivot mahtuvat kasvamaan kallon sisällä.
hohkaluu	Luiden sisäosat ovat hohkaluuta, joka on rakenteeltaan huokoista ja ilmavaa.
kiertonivel	Ihmisen niskassa on kiertonivel. Se tekee mahdolliseksi pään kääntelyn.
luukudos	Kudosta, joka koostuu luusoluista ja niitä ympäröivästä kovasta väliaineesta.
luusolu	Luukudoksessa on luusoluja.
luusto	Eliön kaikki luut muodostavat luuston.
luuydin	Luiden sisällä olevaa kudosta, jossa syntyy verisoluja.
nikama	Selkäranka muodostuu nikamista. Ne ovat päällekkäin olevia luita, joiden sisällä kulkee selkäydin.
nivel	Luiden välinen liitoskohta.
nivelneste	Nivelpussin pinnasta erittyvää nestettä, joka vähentää kitkaa luiden välillä.
nivelpussi	Nivelien päitä suojaava sidekudosrakenne. Nivelpussin pinta erittää nivelnestettä, joka vähentää kitkaa luiden välillä.
nivelside	Sidekudosta, joka yhdistää nivelen kohdalla kaksi luuta toisiinsa.

pallonivel	Nivel, joka mahdollistaa raajan pyörittämisen moneen eri suuntaan. Ihmisellä on pallonivelet olkapäissä ja lonkissa.
rusto	Taipuisaa ja sitkeää kudosta. Rustot liittävät kylkiluut selkärankaan ja häpyluut toisiinsa. Myös korvissa ja nenässä on rustoa.
sarananivel	Nivel, joka mahdollistaa raajan taipumisen vain yhteen suuntaan. Esimerkiksi polvessa, sormissa ja varpaissa on sarananivelet.
selkäydin	Selkärangan sisällä oleva hermoston osa, joka ohjaa aivoista saapuvia ja sinne meneviä hermoimpulsseja. Selkäydin ohjaa refleksejä.
